

ОСНОВИ ПРОФЕСІЙНОЇ ЕТИКИ РЕДАКТОРІВ МЕДИЧНИХ ЖУРНАЛІВ

Заява Всесвітньої асоціації редакторів медичних журналів

(дану Заяву підготували члени підкомітету Всесвітньої асоціації редакторів медичних журналів Р.Флетчер (голова), С.Башинский, Ф.Годлі, У.Рейес, И.Чалмерс і Ш.Чен)

Цитується за: The responsibilities of editors. A WAME statement of principles. Materials of the Bellagio Conference.

Available from: URL: <http://www.wame.org>

У цьому документі викладена погоджена думка членів Всесвітньої асоціації редакторів медичних журналів про відповідальність редакторів, що приймають рішення про публікації статей. Всесвітня асоціація редакторів медичних журналів вважає, що всі медичні журнали повинні у своїй роботі дотримуватися викладених нижче принципів, хоча їхнє дотримання може залежати від можливостей конкретного журналу.

1. Поважаючи права авторів, рецензентів, читачів і учасників дослідів, редактори повинні:

- виражати вдячність рецензентам у письмовому виді, висилати авторам коментар рецензентів і рішення редакційної ради про публікації (або відмовленні від публікації) статті, публікувати в журналі список рецензентів;

- більш детально висвітлювати процес редагування, публікуючи дані про число експертів, що рецензують статтю, принципи прийняття редакторських рішень, відсоток статей, яким було відмовлено в публікації, час від прийняття статті до її публікації і про спрямованість статей, представлених для розгляду;

- запитувати в хворих згоду на публікацію статті, якщо по представлений у ній інформації можна довідатися про їхню участь у дослідженні.

2. Заохочуючи критичне відношення авторів до своєї роботи і широке поширення добросовісної практики наукових досліджень, редактори повинні:

- публікувати виправлення, доповнення і критичні замітки з приводу статей, опублікованих у попередніх номерах журналу;

- брати активну участь у розслідуванні випадків несумлінної практики наукових публікацій і вживати заходів по їхньому запобіганню;

- визнавати свою відповідальність за пропаганду високоякісних медичних досліджень і наукових публікацій серед своїх читачів, що у майбутньому можуть стати авторами;

- надавати авторам можливість ознайомитися з відредагованими рукописами і виразити свою згоду (або незгоду) на публікацію виправленого варіанта;

- брати участь у роботі з виявлення наявних систематичних помилок або їхньому попередженню, наприклад у співробітництві з організаціями, що складають списки контрольованих іспитів, або за допомогою публікації протоколів досліджень.

3. Забезпечуючи сумлінність і неупередженість матеріалів, прагнучи звести до мінімуму можливі систематичні помилки, редактори повинні:

- виключити вплив будь-якого конфлікту інтересів, тому вони, інші редактори і рецензенти не мають права бути зв'язані фінансовими зобов'язаннями з комерційними організаціями, так чи інакше зацікавленими в публікації розглянутої статті; самоусуваються від прийняття рішень про публікації, на які можуть вплинути їхні особисті мотиви, переконання або забобони; вчасно повідомляють про наявність потенційного конфлікту інтересів;

- доводити до відома читачів прийнятий у журналі порядок здійснення незалежного рецензування (наприклад, повідомляючи про те, яка частина статей піддається зовнішньому рецензуванню і яка спрямованість цих статей);

- ставитися до рукописів як до конфіденційних документів і вимагати того ж від інших редакторів і рецензентів;

- домагатися строгого поділу функцій співробітників, що беруть участь у редакторській і діловій діяльності журналу;

- вимагати, щоб автори повідомляли про індивідуальний внесок у дослідження кожного з них, і приводити цю інформацію в статті;

- повідомляти читачеві про те, що публікація є дублюючою, якщо дана стаття вже з'являлася в іншому виданні;

- уникати систематичних помилок, пов'язаних із кращою публікацією позитивних результатів досліджень, для чого варто брати до уваги актуальність проблеми і методологічну якість роботи, а не "позитивні" або "негативні" результати.

4. Поліпшуючи якість своїх журналів, редактори повинні:

- постійно удосконалювати свої знання в області редагування і рецензування медичних статей, етики наукових досліджень і публікацій;
- постійно удосконалювати свої знання в області методології наукових досліджень;
- забезпечувати рівнобіжне рецензування рукописів як експертами з методології наукових досліджень, так і фахівцями у відповідній області медицини;

- постійно оцінювати якість редакційної роботи журналу і періодично повідомляти про результати цієї оцінки;

- удаватися до допомоги незалежних експертних груп, що оцінюють якість редакційної і рекламної діяльності медичних журналів;

- публікувати представлені в журнал матеріали досліджень, у яких оцінюється якість його редакційної роботи, якщо відповідні дослідження заслуговують довіри.